

Wilt u onderstaande mail en bijlage doorgeleiden aan de raadsleden en fractievoorzitters van uw gemeente?

Geachte raadsleden en fractievoorzitters,

Graag deel ik bijgaand een korte notitie over een invalshoek die binnen gemeenten nog niet altijd voldoende bestuurlijke aandacht krijgt: plaagdieren niet alleen zien als bestrijdingsvraagstuk, maar ook als signaal van hoe de leefomgeving is ingericht, wordt beheerd en gebruikt.

Een melding van bijvoorbeeld ratten staat vaak niet op zichzelf. Zulke signalen kunnen samenhangen met afvalstromen, water en riolering, inrichting van de openbare ruimte, bouwkundige toegankelijkheid en gedrag van bewoners, bezoekers of ondernemers. Daarmee raakt het onderwerp aan bredere gemeentelijke opgaven, zoals volksgezondheid, leefbaarheid, openbare ruimte, biodiversiteit en regie. Dat geldt niet alleen voor knaagdieren, maar bijvoorbeeld ook voor invasieve exoten en andere soorten die reageren op veranderingen in de leefomgeving.

Daarbij zegt het aantal meldingen op zichzelf niet altijd voldoende. Een laag aantal meldingen kan betekenen dat er weinig overlast is, maar kan ook wijzen op lage meldbereidheid, onduidelijke meldroutes, versnipperde registratie of een beperkte verwachting bij inwoners dat melden tot opvolging leidt. Juist daarom is niet alleen het aantal meldingen van belang, maar vooral de context waarin meldingen wel of niet worden gedaan.

Die bredere benadering wordt bovendien steeds relevanter. Door de afnemende mogelijkheden voor inzet van rodenticiden (ratten- en muizengif) verschuift de aandacht steeds meer van bestrijding naar preventie en bronaanpak. Tegelijkertijd zorgen ontwikkelingen zoals klimaatverandering, vergroening, circulaire afvalstromen en intensiever gebruik van de openbare ruimte voor nieuwe dynamieken in de leefomgeving. Juist daardoor wordt vroegsignalering belangrijker: een enkele melding kan soms wijzen op onderliggende problemen die anders pas veel later zichtbaar worden. Door signalen eerder integraal te duiden, kunnen gemeenten niet alleen overlast beperken, maar ook maatschappelijke kosten en gezondheidsrisico's eerder beheersbaar houden.

De vernieuwende stap zit in het bestuurlijk en integraal duiden van zulke signalen. Wie meldingen leert lezen als informatie over de kwaliteit van de leefomgeving, kan veel eerder verbanden zien, gericht handelen en onderliggende oorzaken op de agenda zetten. Daarmee verschuift de aandacht van symptoombestrijding naar preventie, samenhang en regie.

Juist bij opgaven rond vergroening, verduurzaming, biodiversiteit en wijkgericht werken wordt deze invalshoek nog vaak vergeten, terwijl plaagdieren juist daar veel kunnen zeggen over hoe de leefomgeving feitelijk functioneert.

Ik hoop dat deze notitie aanleiding geeft om dit onderwerp binnen uw fractie of gemeenteraad te bespreken. Mocht u hierover van gedachten willen wisselen, dan geef ik graag een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

 www.kad.nl

 Kazemat 2
3905 NR
Veenendaal